

ОПТИМІЗАЦІЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Беліков А.С., Мацук З.М.

Український університет науки і технологій ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Поняття «безпека»/«небезпека» відносні, вони існують тільки там, де в системі взаємовідносин є такий «елемент» як людина. Відомо, що людина одночасно є і основним джерелом небезпек, і основним «засобом» зниження їх рівня, і основним об'єктом турботи. Питання безпеки та її забезпечення турбують людство, в цілому вони вирішуються в замкненій системі: «...→ людина → досвід → критично-інтуїтивне мислення → прийняття рішення → оцінка результату → людина →...». На сучасному рівні ця система являє собою сукупність елементів: «...→ людина → досвід → критично-інтуїтивне мислення (ризик-орієнтований підхід, наука, освіта, професійне навчання, перевірка знань) → прийняття рішення (кадрове рішення, управлінське рішення, ризик-орієнтована методологія) → оцінка результату (ризик-орієнтована методологія, моніторинг ефективності прийнятих рішень) → досвід (накопичення і систематизація даних) →...». Неадекватність будь-якого елемента такої системи існуючим і прогнозованим загрозам (небезпекам) веде до зниження рівня безпеки, а згодом і до припинення існування людства. Що стосується об'єктів критичної інфраструктури (ОКІ), то неадекватність елементів зазначеної системи сучасним загрозам в питаннях їх проектування, будівництва та експлуатації вже демонструє «результати». Залишається констатувати, що на етапах управління ризиками ОКІ не враховується принцип адекватності ймовірності виникнення загроз і ймовірності фактичного позитивно-компенсаційного впливу заходів їх протидії [1,2], а також те, що кваліфіковані (адекватні загрозам) кадри, здатні управляти вищезазначеними процесами, вітчизняною освітою не готуються.

Метою доповіді є оптимізація системи управління ОКІ та іншими об'єктами через забезпечення адекватності кадрових і управлінських рішень існуючим і прогнозованим загрозам із застосуванням принципу адекватності ймовірностей.

Список літератури

1. Мацук З. М. Концепція безпеки та енергоресурсоефективності нафтогазової галузі України / З. М. Мацук // Український журнал будівництва та архітектури. – 2021. – № 4. – С. 46-57. DOI: 10.30838/J.BPSACEA.2312.310821.46.789
2. ДСТУ ISO 31000:2018 Менеджмент ризиків. Принципи та настанови (ISO 31000:2018, IDT) вебсайт. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=80322 (дата звернення: 02.05.2024)

Беліков Анатолій Серафимович, д.т.н., професор, +38067-6112648,
belikov@pdaba.edu.ua
Мацук Захар Миколайович, к.т.н., доцент, +38067-7315226,
matsuk.zachar@pdaba.edu.ua